

DECIZIE

01 noiembrie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Luiza Gafton
Dumitru Mardari, Mariana Pitic

examinând recursul declarat de către Mariana Gurduza prin intermediul reprezentantului, avocatul Adrian Berezovschi,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de către Ion Roșca împotriva Marianeii Gurduza cu privire la delimitarea cotelor-părți ideale din bunul imobil,

împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 14 iunie 2017, prin care a fost încetată procedura în ordine de apel pe marginea cererii de apel depusă de către Mariana Gurduza împotriva hotărârii Judecătoriei Ciocana, municipiul Chișinău din 13 decembrie 2016,

c o n s t a t ă :

La data de 12 octombrie 2016, Ion Roșca a înaintat cerere de chemare în judecată împotriva Marianeii Gurduza cu privire la delimitarea cotelor-părți ideale din bunul imobil.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că, la data de 19 februarie 2011 a încheiat căsătoria cu Mariana Gurduza.

Menționează că ulterior relațiile familiare s-au înrăutățit familia fiind destrămată.

Susține Ion Roșca că nu mai locuiește împreună cu pârâta și nici un buget comun nu mai au, ultima trăiește cu un alt bărbat cu care are un copil.

Indică că a apărut necesitatea împărțirii averii comune în devălmășie, și anume încăperea nelocativă (garaj) nr. 502, din str. Milescu Spătaru, 18, mun. Chișinău.

Afirmă reclamantul că încăperea nelocativă (garaj) nr. 502 este înregistrată la Oficiul Cadastral Teritorial Chișinău filiala ÎS „Cadastru” după Ion Roșca și Mariana Gurduza cu drept de proprietate în baza certificatului nr. 00143-16 din 12 iulie 2016 cu drepturi egale asupra acestui bun imobil.

Indică că nu-și poate realiza dreptul de proprietate asupra bunului imobil, deoarece este proprietate în devălmășie și nu sunt determinate cotele părți a coproprietarilor.

La fel indică Ion Roșca că pârâta a schimbat lacătul de la poarta garajului și îi creează obstacole în realizarea dreptului de proprietate.

Remarcă că pârâta nu dorește să încheie un acord privind delimitarea cotelor-părți din acest imobil, motiv ce l-a determinat să înainteze prezenta cererea de chemare în judecată.

Solicită delimitarea cotelor-părți din încăperea nelocativă (garaj) nr. 502 din str. Milescu Spătaru, 18, mun. Chișinău cu stabilirea coproprietarilor Ion Roșca și Mariana Gurduza câte 1/2 cotă-parte ideală din imobil, obligarea Marianeii Gurduza să prezinte originalul certificatului nr. 00143-16 din 12 iulie 2016, amânarea achitării taxei de stat și încasarea din contul pârâtei a cheltuielilor de judecată.

La data de 13 decembrie 2016, Mariana Gurduza a depus cerere reconvențională împotriva lui Ion Roșca cu privire la determinarea cotelor-părți din bunul imobil, mijloc de transport de marca „Mercedes A 180 CDI” cu număr de înmatriculare CRU 173, anul fabricării 2005, prin atribuirea întregului bun mobil în favoarea lui Ion Roșca, stabilirea în folosul Marianeii Gurduza sulta în mărime de 50 % vin valoarea bunului mobil și încasarea cheltuielilor de judecată.

Prin încheierea Judecătoriai Ciocana, mun. Chișinău din 13 decembrie 2016 a fost respinsă cererea Marianeii Gurduza de primire a cererii reconvenționale.

Prin hotărârea Judecătoriai Ciocana, mun. Chișinău din 13 decembrie 2016, acțiunea înaintată de Ion Roșca a fost admisă parțial. S-a determinat cotele-părți ideale din bunul imobil, situat în mun. Chișinău, str. N. Milescu Spătaru, 18, nr. 502, înregistrat în Registrul bunurilor imobile cu nr. cadastral XXXXX, a câte 1/2 cotă parte ideală, după Ion Roșca și Mariana Gurduza. A fost încasat din contul Marianeii Gurduza în beneficiul lui Ion Roșca suma de 1000 lei, cu titlu de cheltuieli de asistență juridică. În rest, pretențiile au fost respinse.

La 27 decembrie 2016, Ion Roșca prin intermediul reprezentantului, avocatul Sergiu Negruța a depus cerere de apel nemotivată, solicitând casarea hotărârii Judecătoriai Ciocana, mun. Chișinău din 13 decembrie 2016, în partea respingerii pretențiilor cu privire la încasarea cheltuielilor de judecată și admiterii parțiale a cheltuielilor de asistență juridică, cu pronunțarea unei noi hotărâri în această parte de admitere integrală a acțiunii.

Prin hotărârea suplimentară a Judecătoriai Ciocana, mun. Chișinău din 29 decembrie 2016, a fost încasat din contul Marianeii Gurduza în beneficiul lui Ion Roșca suma de 150 lei, cu titlu de taxa de stat achitată la depunerea cererii de chemare în judecată.

La data de 13 ianuarie 2017, Mariana Gurduza prin intermediul reprezentantului, avocatul Adrian Berezovschi a declarat apel nemotivat solicitând admiterea cererii de apel, casarea hotărârii Judecătoriai Ciocana, mun. Chișinău din 13 decembrie 2016 și încheierii Judecătoriai Ciocana, mun. Chișinău din 13 decembrie 2016 cu emiterea unei noi hotărâri cu privire la admiterea cererii reconvenționale și restituirea cheltuielilor de judecată.

Prin încheierile Curții de Apel Chișinău din 10 martie 2017 nu au fost dat curs cererilor de apel depuse de către Ion Roșca și Mariana Gurduza fiind acordat apelanților termen până la data de 10 mai 2017, ora 16:00 pentru prezentarea cererii de apel motivate, concomitent, comunicându-li-se despre posibilitatea restituirii apelurilor în cazul neîndeplinirii în termen a indicațiilor instanței de apel.

La data de 10 mai 2017, reprezentantul Marianeii Gurduza, avocatul Adrian Berezovschi a depus cererea de apel motivată.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 14 iunie 2017 a fost încetată procedura în ordine de apel pe marginea cererii de apel depusă de către Mariana Gurduza deoarece apelul a fost depus în afara termenului legal, iar apelanta nu a solicitat repunerea în termen.

La data de 09 august 2017, Mariana Gurduza, prin intermediul reprezentantului, avocatul Adrian Berezovschi a declarat recurs împotriva încheierii instanței de apel, solicitând repunerea în termenul de declarare a recursului, admiterea recursului și casarea încheierii recurate cu restituirea cauzei în Curtea de Apel Chișinău pentru examinarea apelului.

În motivarea recursului a indicat că, încheierea contestată este neîntemeiată și ilegală deoarece la emiterea acesteia instanța de apel a interpretat și a aplicat eronat normele de drept material și procedural și anume, indică că, hotărârea primei instanțe a fost pronunțată în lipsa apelantei, iar de către prima instanță nu au fost respectate prevederile art. 236 CPC, termenul de depunere a apelului a fost omis din vina instanței, care i-a oferit cu întârziere textul dispozitivului hotărârii motivate.

Afirmă că, în urma înlăturării neajunsurilor stabilite de către instanța de apel, și anume depunând cererea de apel motivată, prin încheierea protocolară din 10 mai 2017, instanța de apel a pus pe rol apelul declarat de către Mariana Gurduza.

Consideră că, în cadrul ședinței de judecată, instanța de apel urma să se expună asupra termenului de înaintare a cererii de apel.

Susține că în ședința instanței de apel a solicitat repunerea în termen, însă instanța de apel nu a luat în considerație solicitarea.

În conformitate cu art. 425 CPC, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul este declarat în termen, având în vedere faptul că, din materialele cauzei nu rezultă că instanța de apel a expediat în adresa recurentei copia încheierii contestate, însă potrivit recipisei anexate la materialele cauzei reprezentantul Mariana Gurduza, avocatul Adrian Berezovschi a recepționat încheierea recurată la data de 03 august 2017 (f.d. 106).

La data de 20 septembrie 2017, în adresa intimatului Ion Roșca a fost expediată spre cunoștință copia recursului declarat de către Mariana Gurduza cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței.

Prin referința depusă la data de 05 octombrie 2017, reprezentantul lui Ion Roșca, avocatul Sergiu Negruța a solicitat restituirea cererii de recurs ca fiind depusă în afara termenului legal.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) CPC, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 3 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza dosarului și a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul neîntemeiat și care

urmează a fi respins cu menținerea încheierii instanței de apel, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 427 lit. a) CPC, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Potrivit art.374 alin. (4) lit. a) CPC, după primirea cererii de apel, procedura de apel încetează din oficiu sau la cerere dacă instanța de apel constată că, apelul a fost depus în afara termenului legal, iar apelantul nu a solicitat repunerea în termen sau instanța de apel a respins cererea de repunere în termen.

Conform art. 362 alin. (1) CPC, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel.

Din suportul probatoriu prezent la materialele dosarului rezultă că, la data de 12 octombrie 2016, Ion Roșca a înaintat cerere de chemare în judecată împotriva Marianeii Gurduza cu privire la delimitarea cotelor-părți ideale din bunul imobil.

Prin hotărârea Judecătoria Ciocana, mun. Chișinău din 13 decembrie 2016, acțiunea înaintată de Ion Roșca a fost admisă parțial. S-a determinat cotele-părți ideale din bunul imobil, situat în mun. Chișinău, str. N. Milescu Spătaru, 18, nr. 502, înregistrat în Registrul bunurilor imobile cu nr. cadastral XXXXX, a câte 1/2 cotă parte ideală, după Ion Roșca și Mariana Gurduza. A fost încasat din contul Marianeii Gurduza în beneficiul lui Ion Roșca suma de 1000 lei, cu titlu de cheltuieli de asistență juridică. În rest, pretențiile au fost respinse.

Prin hotărârea suplimentară a Judecătoria Ciocana, mun. Chișinău din 29 decembrie 2016, a fost încasat din contul Marianeii Gurduza în beneficiul lui Ion Roșca suma de 150 lei, cu titlu de taxa de stat achitată la depunerea cererii de chemare în judecată.

Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, la data de 13 ianuarie 2017, Mariana Gurduza prin intermediul reprezentantului, avocatul Adrian Berezovschi a declarat apel nemotivat.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 10 martie 2017 nu au fost dat curs cererii de apel depuse de către Mariana Gurduza fiind acordat apelantei termen până la data de 10 mai 2017, ora 16:00 pentru prezentarea cererii de apel motivate, concomitent, comunicându-i-se despre posibilitatea restituirii apelului în cazul neîndeplinirii în termen a indicațiilor instanței de apel.

La data de 10 mai 2017, reprezentantul Marianeii Gurduza, avocatul Adrian Berezovschi a depus cererea de apel motivată.

Curtea de Apel Chișinău, prin încheierea din 14 iunie 2017 a încetat procedura în ordine de apel pe marginea cererii de apel depusă de către Mariana Gurduza deoarece apelul a fost depus în afara termenului legal, iar apelanta nu a solicitat repunerea în termen.

Colegiul consideră întemeiată concluzia instanței de apel expusă în încheierea din 14 iunie 2017, cu privire la încetarea procedurii în ordine de apel pe marginea cererii de apel depuse de Mariana Gurduza.

Or, termenul-limită, potrivit art. 362 alin. (1) CPC, era data de 12 ianuarie 2017, însă cererea de apel a fost depusă la 13 ianuarie 2017, recurenta-apelantă

neîncadrându-se în termenul de 30 de zile calculat din ziua în care a fost pronunțat dispozitivul hotărârii primei instanțe.

În conformitate cu art. 110 CPC, termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

În conformitate cu art. 111 alin. (3) CPC, termenul de procedură stabilit în ani luni sau zile începe să curgă în ziua imediat următoare datei calendaristice stabilite, datei comunicării actului de procedură sau producerii evenimentului ori momentului care a condiționat începutul lui, iar în conformitate cu art. 112 alin. (2) CPC, dacă ultima zi a termenului este nelucrătoare, acesta expiră în următoarea zi lucrătoare.

Raportând aceste norme legale la caz, se constată că dispozitivul hotărârii Judecătoriei Ciocana, mun. Chișinău, a fost emis și pronunțat la 13 decembrie 2016, prin urmare, termenul de declarare a apelului și-a început curgerea la 14 decembrie 2016, ziua imediat următoare datei emiterii dispozitivului hotărârii contestate și a expirat la 12 ianuarie 2017.

În conformitate cu art. 113 alin. (1) CPC, dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța judecătorească (judecător).

În speță, prin prisma acestei norme, se constată că cererea de apel împotriva hotărârii Judecătoriei Ciocana, mun. Chișinău din 13 decembrie 2016, a fost depusă de Mariana Gurduza, prin intermediul reprezentantului, avocatul Adrian Berezovschi la 13 ianuarie 2017 (f. d. 58), respectiv, cu încălcarea termenului prevăzut de art. 362 alin. (1) CPC.

Or, prin dispozițiile art. 362 CPC, legiuitorul condiționează termenul de 30 zile pentru depunerea apelului de la data pronunțării dispozitivului hotărârii.

Instanța de recurs reține ca lipsit de suport argumentul reprezentantului Marianeii Gurduza, avocatului Adrian Berezovschi precum că nu au fost citați legal la ședința de judecată din 13 decembrie 2016 și nu au știut despre adoptarea hotărârii primei instanțe, astfel au fost lipsiți de dreptul de a prezenta probe și a motiva tardivitatea cererii de apel.

Și asta deoarece, din materialele cauzei este cert că recurenta Mariana Gurduz a fost înștiințată legal, fapt confirmat prin avizul de recepție (f.d.18) și a participat la ședința de judecată din 15 noiembrie 2016, ședința de judecată fiind amânată pentru data de 13 decembrie 2016, semnând recipisa de înștiințare (f. d. 17).

Drept urmare, la caz au relevanță prevederile art. 102 alin. (4¹) CPC, care indică că participanții la proces înștiințați în mod legal o dată nu pot invoca necitarea lor pentru efectuarea actelor de procedură la o dată ulterioară.

În acest context, nu poate fi reținut argumentul avocatului Adrian Berezovschi drept motiv întemeiat de omitere a termenului de declarare a apelului precum că, atât el cât și recurenta-apelantă nu au fost prezenți la pronunțarea dispozitivului hotărârii, iar cu dispozitivul hotărârii au făcut cunoștință abia la data de 05 ianuarie 2017 și respectiv 13 ianuarie 2017, deoarece au avut posibilitate reală să cunoască cu mult mai înainte despre data emiterii hotărârii primei instanțe.

La caz, se mai reține că, instanța de recurs pune capăt oricărui abuz de aceste drepturi dacă prin abuz se urmărește tergiversarea procesului sau inducerea în eroare. Buna-credință prezumă că partea este obligată la interval rezonabil de timp să manifeste diligență și să se intereseze de soarta dosarelor despre care cunosc cu certitudine că se află pe rolul instanței cu participarea lor și să respecte termenele prevăzute de lege.

Or, în conformitate cu art. 56 alin. (3) CPC, participanții la proces sunt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. În cazul abuzului de aceste drepturi sau al nerespectării obligațiilor procedurale, se aplică sancțiunile prevăzute de legislația procedurală civilă.

În conformitate cu art. 61 alin. (1) CPC, părțile sunt obligate să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. Instanța judecătorească pune capăt oricărui abuz de aceste drepturi dacă prin abuz se urmărește tergiversarea procesului sau inducerea sa în eroare.

Important, este de menționat la acest segment și faptul că din momentul depunerii cererii de apel, 13 ianuarie 2017, și până la pronunțarea încheierii de încetare a procedurii în apel din 14 iunie 2017, au trecut mai mult de 5 luni, astfel, recurenta cât și avocatul acesteia au avut suficient timp pentru a formula o cerere de repunere în termen a cererii de apel, în conformitate cu art. 116 CPC, și de a prezenta probe în confirmarea imposibilității depunerii apelului în termenul stabilit.

În circumstanțele enunțate și în contextul normelor de drept citate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră întemeiată concluzia instanței de apel privind încetarea procedurii în ordine de apel pe marginea apelului declarat de către Mariana Gurduza ca fiind tardiv, iar apelanta nu a solicitat repunerea în termen.

Instanța de recurs accentuează că o asemenea soluție este compatibilă cu standardele înserate în textul art. 6§1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, încuviințarea exercitării unei căi ordinare de atac în urma rămânerii definitive a actului jurisdicțional valabil adoptat în lipsa unor circumstanțe fundamentale și obligatorii, ar însemna de fapt încălcarea principiului securității raporturilor juridice și a drepturilor celorlalte părți la un proces echitabil.

În susținerea opiniei enunțate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție invocă și hotărârea Curții Europene a Drepturilor Omului în speța Melnic c. Moldovei din 14 noiembrie 2006, definitivă din 14 februarie 2007, precum și hotărârea Curții Europene a Drepturilor Omului în cauza Ponomaryov c. Ucrainei (hotărârea din 03 aprilie 2008, definitivă din 29 septembrie 2008), unde se notează că deși în speță nu era vorba despre desființarea unei hotărâri judecătorești definitive și irevocabile în urma admiterii unei căi extraordinare de atac în lumina unor circumstanțe nou descoperite, ci de redeschiderea unui proces prin repunerea în termenul de introducere a unei căi ordinare de atac, totuși reînnoirea acestui termen pentru motive neconvingătoare, reprezintă o soluție care ar putea înfrânge principiul securității raporturilor juridice într-un mod similar cu o cale extraordinară de atac.

Din considerentele menționate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul declarat și a menține încheierea Curții de Apel Chișinău din 14 iunie 2017.

În conformitate cu art. 427 lit. a) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de către Mariana Gurduza prin intermediul reprezentantului, avocatul Adrian Berezovschi.

Se menține încheierea Curții de Apel Chișinău din 14 iunie 2017, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de către Ion Roșca împotriva Marianeii Gurduza cu privire la delimitarea cotelor-părți ideale din bunul imobil.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței, judecătorul

Luiza Gafton

Judecătorii

Dumitru Mardari

Mariana Pitic